

SZABADKA

Utunk első nagy állomása Szabadka volt, amely a Vajdaság második legnagyobb és legnépesebb városa. Először a város legjelentősebb épületét, a Városházát tekintettük meg. Ez az épület 1908-12 között épült, szecessziós stílusban. A legjellegzetesebb szimbóluma a tulipán. A falakat Zsolnay-csempék díszítik, a tanácsterem ablakairól pedig, Mária Terézia, Ferenc József, Széchenyi István és a magyar történelem egyéb híres alakjainak portréja nézett le ránk.

Miután kijöttünk, hallhattunk néhány részletet Szabadka történelméből, például a háborúk utáni viharos helyzetről. 1920-ban elszakították Magyarországtól, és Szerb - Horvát - Szlovén királysághoz kapcsolták. A királyság felbomlása után 1941-44 között Szabadka Magyarországhoz került. Ma ismét Szerbiához tartozik. Ekkor tudtuk meg azt is, hogy a városban régi magyar emlékeket azért nem láthatunk, mert azokat a II. világháború után lerombolták.

A következő állomásunk a szintén szecessziós zsinagóga volt, melyet noha csak kívülről láthattunk, de így is elbűvölt minket szépsége. Nem lehetett eldönteni, hogy a kúszó, keleties, virágos vagy a magyaros motívumok jellemzik jobban.

Kosztolányi Dezső itt született Szabadkán 1885-ben. Róla nevezték el a *Kosztolányi Dezső Gimnáziumot*, apja egykori munkahelyét. A gimnázium mellett áll felnőtt és ifjú kori szobra, ezek előtt verssel emlékeztünk a költőről.

Ugyanilyen stílusban épült 1867-ben a Raichle-palota, más néven Mézeskalácsház. Az épület méltán kapta ezt a nevet, mert homlokzatán gyönyörű szecessziós minták

sokasága látható. A palota udvarán is áthaladtunk, amelyet gazdagon díszített fantáziadús részletek jellemeznek.

Ez után visszatértünk a kiindulópontunkhoz, a városházához, és Szabadka szecessziós szökőkútjához.

Antall Borbála

ZENTA

Zentán megtekintettük az 1697-es csata emlékművét. Megkoszorúztuk az emlékhelyet, csoportképet készítettünk és meghallgattuk a csata történetét. A zentaiak gyűjtötték össze a pénzt, a csónak alakú emlékmű megépítésére.

Zenta a Tisza jobb partján, Bácskában található, 42 kilométerre a magyar-szerb határtól. Zenta lakosságának nagy része magyar. A községben minden szeptember 11-én megünneplik a csata évfordulóját.

Novák Dóra

TÓTHFALU

Amikor megérkeztünk Tóthfaluba, megnéztük az egyik készülőben levő projektet, a „Mini-Délvidék”-et. Erre a projektre az önkormányzat egy kb. 300 m²-es területet adott melyre a későbbiekben a vállalkozó kedvű fiatalok és öregek elkezdenek építeni egy „háromdimenziós térképet” a Délvidék folyóiról, városairól. Miután innen elmentünk Tóthfalu templomát néztük meg. A templomot Tóth József építette 1902–1909 között. 1925-ben szentelték fel. Védőszentje Szent József. A templom hossza 35 m, 13m széles, magassága 11,5 m, 44 m magas tornya van négy haranggal (806 kg, 600 kg, 400 kg és 52 kg) 1926-tól 1929-ig a kanizsai Szent Orangyalok plébániáról történt lelkipásztori ellátása, 1929-ben kapott önálló papot Szabó Dénes kanizsai káplán személyében. 1931-ben az addigi Szent József vikáriát plébánia rangra emelte a püspöki hatóság. A plébánia anyakönyveit 1929 óta vezetik. Kijöttünk a templomból. A templom mellett megnéztük a Délvidék legnagyobb turulemlékművét. A madár 2005 márciusában készült Utasy Jenő atya áldozatos munkájának köszönhetően. Több mint 400 kg, magassága 1,5 m és szárnyainak fesztávolsága 1,8 m. Ezután elmentünk vacsorázni a falu kollégiumába. Vacsora után énekeltünk a helyi kollégistákkal, ezt követően pedig mindenki közölte, hogy melyik családnál alszik, visszamentünk a buszhoz a poggyászainkért és mindenki ment a helyére.

Szabó Bendegúz

PÉTERVÁRAD

A Délvidék egyik legnagyobb erődítménye volt a török hódoltság előtt. Nevét az 1200-as években élt péterváradi földesúrról kapta, aki megölte az akkori király IV. Béla anyját, Gertrúd királynét. Péter emiatt elvesztette összes birtokát és földjét felségsértés vádjával. A tatárjárás idejében kezdték építeni a fellegrát, hogy védője legyen a vidéknek. Miután 1521-ben Nándorfehérvár elesett, az országgyűlés Tomori Pált bízta meg a Délvidék védelmével. Tomori székhelye Pétervárad volt, így minden áron arra törekedett, hogy a várat minél jobban megerősítse. A várbeli zsoldos katonaság 1000 lovasból és 500 gyalogosból állt. A törökök Pétervárad alatt álltak 40 ezer emberrel, és 1526. július 15-én rohamot intéztek a vár ellen, de sikertelenül. Ezután ágyút szegeztek a vár ellen, és éjjel-nappal lötték. Tomori segítséget kért a királytól, de az nem érkezett meg. A törökök betörték a várba. de szabad kivonulást ajánlottak fel, ha fegyvertelenül kivonulnak az erődítményből. Ezt ők el is

fogatták. Így a törökök elfoglalták az utolsó erős erődítményt a Délvidéken.

Péterváradon mi is megcsodálhattuk a fellegetvárát és itt megtekinthettük a város jelképét, az óratornyot.

Szóke Sára

NÁNDORFEHÉRVÁR

A Duna és a Száva találkozásánál fekvő Belgrád Szerbia fővárosa és egyben a legnagyobb városa. A várban a kapu melletti falba egy kard van belekarcolva, amit még a régi örök véshettek oda. Miután megcsodáltuk a gyönyörű kilátást, felidéztek az 1456-os csata főbb mozzanatait: Július 4-én kezdődött az ostrom. Eleinte csak Szilágyi Mihály védte regimentjével a várost, II. Mehmed százezer fős seregével szemben. Július 14-én azonban Hunyadi János és csapata áttörte az oszmánok hajózárat. Ezzel egy időben az ország többi részén Kapisztrán János vezetésével kereszties sereg toborzódott a város megsegítésére. Így az egyesült magyar csapat július 22-én végső győzelmet arathatott a törökök felett.

A legenda szerint Dugovics Titusz az életét áldozta, nehogy kitűzzék a török zászlót. II. Mehmed ugyanis nagy jutalmat ígért annak, aki elsőnek tűzi ki a lófarkas lobogót. Mikor az egyik török katona már majdnem kitűzte a zászlót, Dugovics Titusz az utolsó pillanatban leugrott a mélybe és magával rántotta a törököt.

Egy másik monda is kering a csata körül. Sokáig azt mondták, hogy a győzelem örömeire harangoznak minden délben. A valóság azonban az, hogy noha a győzelem híre bejárta egész Európát, a harangozásnak nincs sok köze a nándorfehérvári diadalhoz.

Nándorfehérvár vára igazi műemlék a magyarok számára. Sok turista fordul meg itt a látvány, a táj és a történelmi emlékek miatt. Mindenki, aki ellátogat a várba, megtekintheti a csata emlékművét. Mi is így tettünk. Az emlékműnél elénekeltük a Himnuszt és koszorút helyeztünk el rajta. Még egy ideig sétáltunk a város egyik parkjában, majd továbbindultunk.

Kézdy Judit Eszter

SZÉKELYKEVE

Vajdasági kirándulásunk második napján Székelykeve volt az utolsó állomásunk.

Itt családoknál, diákszállón és egy hotelben voltunk elszállásolva. 2 éjszakát töltöttünk itt, és innen indultunk a Kazán-szorosira kirándulásra, Szendrő várába és utunk végén hazafelé. A szállások közül egyik jobb volt, mint a másik. Egy étteremben vacsoráztunk, ahol első este varázslatos hangulatot teremtettünk. Táncoltunk és „vonatoztunk” is.

De mit is érdemes tudni Székelykevéről:

Székelykeve a dél-bánsági körzetben, az Al-Duna közelében található.

Jelenleg Székelykevét kb. 2500 fő lakja, többségben magyarok, és ez a magyar nyelvterület legdélebbi települése.

1883-ban 645 bukovinai székely családot *(körülbelül 2000 fő)* telepítettek Gyurgyovára Romániába, de a Duna állandó áradása, és a talajvíz veszélyeztette őket. Ezért 1886-ban Ferenc József uralkodása idején, továbbhelyezték őket a mai Székelykeve és Sándoregyháza helyére. A kormány minden új telepésnek 10 hold földet adott.

1886-ban alapították meg a falut a ma ismert nevén. Ekkor még Torontál vármegyéhez tartozott, de később, Temes vármegye fennhatósága alá került.

A település életét az 1888. évi dunai árvíz nagyon megzavarta, sokan koldusbotra jutottak, sokan pedig visszamentek Moldvába. 1889-ben újabb székely telepések érkeztek a faluba.

Betelepülésük után nem sokkal építették, a ma is meglévő szép sugártornyú templomot.

A vállalkozó szelleműek az első világháború előtt kivándoroltak Amerikába.

Az 1970-es években ismét tömeges kivándorlás indult, ezúttal Nyugat-Európába, Franciaországba és Németországba vendégmunkásnak mentek.

Kispál Kinga

GALAMBÓC VÁRA

A harmadik napon voltunk a Kazán-szorosba, ahol megálltunk megszemlélni a távolból Galambóc várát. Nem mehettünk be, mert éppen építették.

A vár a Duna jobb partján, a déli oldalon egy kiszögelő sziklaormon áll. Valamikor a XIV. században épült.

Két rege fűződik hozzá: a legismertebb a kolumbácsi légy története, mely szerint egykoron Szent György (a románok szerint Jorgován vitéz) itt ölte meg a sárkányt, amelynek feje a Szent László vár alatti egyik barlangba hullott. A barlangból azóta minden tavasszal milliószámra rajzanak az emberre, állatra egyaránt halálos veszedelmet jelentő legyek. Ma már megfogyatkoztak a legyek, de a vár alatt a hegyoldalban meg lehet nézni a Legyeslyuk (románul: Gaura cu Musca) nevű barlangot.

Másik közismert rege a Babakáj szikla legendája, miszerint akkoriban a vitéz Mehmed pasa volt a galambóci vár kapitánya. Háremének legszebb hölgye a szerb Miléna volt, aki a pasa engedélyével minden éjjel az elhagyott Babakáj sziklához csónakázott ki. Egyszer, amikor a pasa épp háborúban volt, itt találkozott a szemközti magyar vár kapitányával, Demeterrel. A fiatalok szerelembe estek, és amíg a pasa a háborúban volt, minden éjjel a sziklán találkoztak. Amikor a pasa hazatért a háborúból és fülébe jutott az eset, éktelen haragra gerjedt és bezárta a lányt a vár legmagasabb tornyába. Demeter, megtudván ezt egyik éjjel áthajózott a másik partra, betört a hárembe és elrabolta a lányt. A pasa azonban utánuk ment és a sziklánál utol is érte őket. Megölte Demetert, majd Milénát odaláncolta a

szikla legmagasabb csúcsához, hogy ott haljon meg szerencsétlen.

Csendes nyári éjjelen ma is lehet hallani a lány sóhajtását, ahogy siratja kedvesét.

Hönich Csenge

A Kazán-szoros

Ehhez fogható tájat még nem láttam! Ahogy áttör az Al-Duna a Déli-Kárpátok sziklás hegyei között. Hihetetlenül gyönyörű. Itt a legszélesebb a Duna. Hihetetlenkedve néztem, mintha egy terepasztal közepére csöppentem volna. Ez a táj bemutatja magát, elmeséli a saját történetét, és ráébreszti az embert, hogy nem csak a zajongó város, füstös kémények és az internet vagy a televízió létezik. Ez valami új. Bámulatba ejtő. Ez a csoda, amely egyik percről a másikra tűnik fel, és úgy érzem, soha többé nem akarom elfelejteni. Mindenki mást és mást érez, amikor ott áll az út szélén vagy épp a buszban ül, és meglátja a tájat. Egyszerűen a buszon megállt a levegő: a zajongásból hirtelen csönd lett. Mindenki nyúlt a telefonjáért, és sok gyönyörű kép született.

Köszönöm, hogy ott lehettem, és átélhettem mindazt, ami másoknak talán csak álom.

Nagy Laura